

Бачыць мэту!

Найлепшыя юрысты-міжнароднікі вучацца ў БДУ

Упершыню каманда студэнтаў БДУ заваявала «серабро» на конкурсе па міжнародным праве імя Філіпа Джэсапа (Jessup International Law Moot Court Competition) у Вашынгтоне.

Гэта самыя прэстыжныя ў свеце спаборніцтвы па міжнародным публічным праве, свайго роду «алімпійскія гульні» сярод будучых юрыстаў. Яны праводзяцца, пачынаючы з 1957 года. Усяго сёлета ў ЗША выступілі 132 каманды з 86 краін свету.

У склад каманды БДУ ўвайшлі студэнткі факультэта міжнародных адносін Таццяна Зінякова, Лізавета Тарасевіч, Лізавета Трахалінава, Кацярына Шкарбута і Алена Хадарэвіч. Ганаровае дру-

гое месца студэнткам ФМА БДУ прынесла намінацыя «Письмовае выкладанне прававой аргументацыі».

Конкурсныя заданні на спаборніцтвах па міжнародным праве капіруюць мадэль судовага разбору ў Міжнародным судзе ААН. Беларускія дзяўчаты распрацавалі тактычныя метады абароны і абвінавачвання на тэму злчыннасці ў кіберпрасторы і выклалі іх на англійскай мове. Тэарэтычная праца была ўхвалена журы і заняла другое месца сярод цэлага шэрагу прапанаваных праектаў ад камандаў вядучых ВНУ з сусветнымі імёнамі. Нашы суайчынніцы пакінулі ззаду студэнтаў Калумбійскай школы права ЗША, Каралеўскага каледжа Лондана, Нью-Ёркска-

га ўніверсітэта, Нацыянальнага ўніверсітэта Сінгапура, Аўстралійскага нацыянальнага ўніверсітэта, саступішы ў прафесіяналізме толькі камандзе студэнтаў з Ізраіля.

У другой, вуснай, частцы спаборніцтваў студэнткі ФМА БДУ паказалі таксама бліскучы вынік — найлепшы за ўсю гісторыю ўдзелу беларускіх студэнтаў у гэтых спаборніцтвах за акіянам. Пасля публічных спрэчак каманда БДУ выйшла ў 1/8 фіналу, трапішы ў ТОП-16. Нашы дзяўчаты з бляскам абгулялі студэнтаў элітнай расійскай ВНУ — Вышэйшай школы эканомікі, але саступілі сапернікам з Нью-Ёркскага ўніверсітэта (ЗША).

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Ведаў нашых!

МАТЭМАТЫКА ЦІКАВАЯ І ДЛЯ ДЗЯЎЧАТ

Чатыры медалі заваявалі беларускія старшакласніцы на V Еўрапейскай матэматычнай алімпіядзе сярод дзяўчат у Румыніі. Удзел у сёлетнім спаборніцтве прынялі 39 каманд з розных краін.

Скарбонку беларускай зборнай папоўнілі вучаніца 11 класа мінскай гімназіі №41 Лізавета Манжуліна (у яе сярэбраны медаль), дзевяцікласніца гэтай жа гімназіі Арына Галубіцкая, адзінаццацікласніца ашмянскай сярэдняй школы №2 Кацярына Кунц і адзінаццацікласніца Ліцэя БДУ Свята-Лана Шабан, якія заваявалі бронзавыя ўзнагароды.

Па ўмовах алімпіяды ў камандзе кожнай краіны могуць быць прадстаўлены чатыры чалавекі. Дзяўчаты спаборнічаюць два дні, у кожны з якіх ім

прапануецца рашыць па тры задачы. Таленавітых беларусак падрыхтаваў выкладчык матэматыкі Ліцэя БДУ Міхаіл Карпук.

Міжнародныя матэматычныя алімпіяды (ММА) праводзяцца, пачынаючы з 1959 года. Але, як правіла, большасць удзельнікаў такіх алімпіяд складаюць хлопцы. У 2012 годзе ў Кембрыджы ўпершыню правялі Еўрапейскую матэматычную алімпіяду для дзяўчат. Удзел у ёй прынялі каманды з 16 краін Еўропы і 3 каманды з іншых рэгіёнаў.

Беларусь удзельнічала ў гэтых прэстыжных спаборніцтвах чатыры разы. Самым паспяховым аказаўся 2013 год, калі навучэнкі нашай краіны заваявалі тры залатыя і адзін бронзавы медалі, заняўшы першае агульнакаманднае месца.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Выпрабавана на сабе

ЯК МЫ НА ПРЫВІДАЎ ПАЛЯВАЛІ,

ці Хто можа дамовіцца з палтэргейстамі

Аматары кіно 1980-х ніяк не дачакаюцца ліпеня — менавіта ў гэтым месяцы на экраны з'явіцца працяг эпохальнай дылогіі «Паляўнічыя на зданяў». Мастацтва — гэта выдатна, але ці ведаеце вы, што такія паляўнічыя існуюць... і ў нас? Нядаўна нашы карэспандэнты пазнаёміліся з беларускімі «Паляўнічымі на прывідаў» (менавіта так, а не як у фільме) і нават паўдзельнічалі ў іх выездзе да кліента.

Узброеныя «Ракетніцай»

...Увечары мы чакаем каманду «Паляўнічых» у дамоўленым месцы. Перад сустрэчай з незямным на-тхняемса саундтрэкам Рэя Паркера з таго самага фільма. Але весялосць і смех знікаюць, калі неба раптам зацягвае чорнымі хмарами і пачынае збірацца навальніца. Нядобры знак? Нездзе ў падсвядомасці ўзнікае настойлівае жаданне адмяніць сустрэчу. Але прывідаў баяцца — на паляванні не хадзіць.

Нарэшце з-за сцяны дажджу выязджае чорны міні-вэн, не надта падобны да «кадзілака» з фільма, але таксама «атмасферны». Усе члены каманды «пры парадзе»: чорныя байкі з назвай каманды на спіне і лагатыпам на грудзях — шчытом, на адной палове якога злосная здань, а на другой, відавочна, ужо пераможаная. «Ага, яны будуць у ахоўных касцюмах, а мы што?» — праносіцца ў галаве.

Знаёмімся. За рулём машыны, ідзены натхняльнік і галоўны «паляўнічы» — Дзмітрый Нікулін, менавіта з яго распачалася гісторыя беларускіх «гастбастараў». Побач — Цімафей, яго ў камандзе завуч «Ракетніцай». Па словах Дзмітрыя, менавіта на гэтага хлопца ўскладзена пераважная частка непасрэднай працы з прывідамі. А вось далей пачынаюцца разыходжанні з Галівудам, бо астатнія члены каманды — дзяўчаты. Спецыялізацыя Настасі — карты Таро. А вось пра профіль працы Марыі каманда расказвае адмаўляюцца, ствараючы тым самым дадатковую таямнічасць. Заўважу толькі, што падчас «палявання» дзяўчына ў асноўным была занята дымкай відэа на камеру смартфона.

Без фільма — ніяк

— Менавіта ў якасці «Паляўнічых на прывідаў» мы аформіліся нядаўна — прыкладна два месяцы таму, — дзеліцца Дзмітрый, пакуль мы едзем на месца. — Да гэтага ў кожнага быў нейкі свой досвед сутыкнення з тагасветным. Мяне раней ведалі па даследаваннях у сферы эзатэрыкі,

якімі я займаўся, гэтыя людзі і былі першымі кліентамі. А ўвогуле, я працаваў у сферы будаўніцтва, прычым займаўся даволі буйнымі аб'ектамі. Пакуль выклікаў не вельмі шмат: недзе раз на тыдзень. Але едзем не да кожнага — калі я па тэлефоне чую, што чалавек не зусім адэкватны, то разумею, што гэта марнаванне часу і для яго, і для нас.

Астатнія члены каманды — студэнты. Цімафей вучыцца ў Беларускім дзяржаўным універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі, Настася — у Беларускім дзяржаўным універсітэце. Марыя засталася вернай сваёй таямнічасці і пра месца ўласнага навучання так нічога і не сказала.

Што ж датычыцца прадмета даследавання, дык, як патлумачыў Дзмітрый, ніякай цэласнай сістэмы ведаў пра прывідаў не існуе. Усе яго асабістыя перакананні заснаваны на глебе ўласнага досведу і здагадак. Па словах суразмоўцы, на яго асабістую філасофію паўплывалі такія рэчы, як славянскае паганства, сустрэчы з «прафесіяналамі», паездкі на «месцы Сілы», і... усё той жа фільм «Паляўнічыя на зданяў».

Загадкавае люстэрка

— Сёння ў нас даволі просты выклік, — кажа Дзмітрый. — Але я не люблю загадваць. Часам, калі думаеш, што праблема дробязная, на месцы ўсё аказваецца нечакана складаным. Нават большасць нашых кліентаў не ведае, якую цяжкую працу для іх мы зрабілі, бо няма сэнсу расказваць так шмат чалавеку, які «не ў тэме».

Цікава, хто з нас увогуле «ў тэме»?

Па дапамозе сёння звярнуўся Сяргей. Мужчына мае архітэктурную студыю і нядаўна набыў у офіс вялікае люстэрка, што называецца, «з гісторыяй». Па словах гаспадара, раней яно належала аднаму з польскіх шляхецкіх родаў. Люстэрка сапраўды ўражвае як памерамі (амаль пад самую столь), так і якасцю выканання — ручная разьба на раме, дзіўныя ўзоры...

— Яно вельмі добра падыходзіць да нашага інтэр'ера, але я адчуваю, што ад яго, так бы мовіць, «фаніць», — загадкава кажа Сяргей — Гэта цяжка патлумачыць словамі, думаю, вы самі ўсё адчуеце. У нас у офісе жыве кот, дык ён гадзінамі сядзіць каля люстэрка, быццам нешта бачыць у ім.

Сяргей не ўтойвае, што ўжо доўгі час з Дзмітрыем знаёмы асабіста, і звязала іх менавіта эзатэрыка. Адчування магчымага падману ў мяне не ўзнікае — надта шчыра мужчына распавядае пра сваю праблему.

Падчас «структурвання прасторы» Дзмітрый быццам бы увайшоў у транс.

«Журналістаў не шкада», — адпускае Дзмітрый жарт з разраду «чорнага гумару», прапускаючы мяне наперад.

Падыходжу да люстэрка, доўга ўглядаюся ва ўласнае адлюстраванне, потым — па парадзе Дзмітрыя — спрабую расканцэнтраваць погляд. Абсалютная цішыня і ніякіх адчуванняў, акрамя звычайнай незадаволенасці ўласным выглядам і лёгкага голаду — ужо як-нік вечар. Відаць, нават тагасветны артэфакт, калі ён ёсць, не ў сілах прабіць лёгкі цынізм бывалага журналіста!..

Памерацца статусам

«Паляўнічыя» некалькі хвілін прыглядаюцца да прадмета трылогі гаспадара, абыходзяць яго з розных бакоў, робячы малазразумельны шаманскія жэсты (мой унутраны голас адразу ж гэта агучыў), а пасля збіраюцца на невялічкі «кансіліум». Да нас даносяцца абрыўкі сказаных шэптам фраз «там іншая прастора, якую трэба запоўніць», «яно хоча, каб яго запоўнілі», «я не адчуваю, што ў гэтага люстэрка ёсць гаспадар, у тым і праблема»...

Заклучэнне экспертаў — усё не так страшна. Прадмет, па словах каманды, проста мае энергетыку пэўнага месца і людзей, якія раней ім валодалі. Гэта і стварае дысканфорт для новага ўласніка. Пры дапамозе няхітрых дзеянняў можна зрабіць,

так бы мовіць, «скідванне да заводскіх устаноў». Хаця, як па мне, напачатку не перашкодзіла б проста яго памыць. Да аперацыі прыступае «Ракетніца»-Цімафей: выконвае чарговы шэраг таямнічых працэдур, сярод якіх заплушчванне вачэй і правядзенне рукамі па раме.

— Дзеля таго, каб узаемадзейнічаць з сур'ёзнымі прывідамі, трэба самому мець максімальна пашыраную святломасць, — з сур'ёзным выглядам тлумачыць Дзмітрый. — Справа ў тым, што мы звычайна не змагаемся з тагасветнымі істотамі, а спрабуем з імі «дамовіцца». А дзеля таго, каб з табой увогуле кантактавалі, трэба валодаць пэўным статусам, хаця б роўным з ёй, а лепш — больш высокім. Галоўны наш спецыяліст у гэтым — Цімафей, ён лепш ведае працэс гэтага дзялягу. («Вось чаму я нічога не адчуў перад люстэркам, — мільгае думка. — Я ж не дарос...»)

Правяраць вынікі працы ідзе Сяргей. Мужчына імгненна канстатуе — цяпер усё нармальна. З гэтым, смачна пазягнуўшы, пагаджаецца і кот. Праўда, і раней не было адчування, што вусаты насельнік асабліва зацікаўлены тагасветным артэфактам.

Праца з гарантыяй

Акрылены поспехам Дзмітрый адразу ж прапануе кліенту дадатковую паслугу. Па яго словах, памяшканне не спрыяе прыліву працоўных сіл,

але пры дапамозе пэўных аперацый гэта можна выправіць. І тут я пагаджаюся — сапраўды, офіс надта нагадвае кватэру, у тым ліку і мэбляй. Але чаму б напачатку проста не зачыніць дзверы на кухню?

Пад атмасферную музыку з бесправаднай калонкі Дзмітрый заплушчвае вочы і быццам бы ўваходзіць у транс. Ён пачынае рухацца па пакоі, спыняючыся то тут, то там на некалькі хвілін. Побач увесь час знаходзіцца Марыя з выцягнутымі рукамі. Працэдура доўжыцца хвілін 15, мы з гаспадаром і Цімафеем тым часам п'ём гарбату, назіраючы за шчыраваннем Дзмітрыя.

Калі працэс «структурвання прасторы» завяршаецца, «паляўнічы» вяртаецца да нас знясіленым. «Цяпер — дадому, адсыпацца», — канстатуе ён. Адзінае, на што Дзмітрыю хапае сілы — разлічыць кліента за паслугу. Дарэчы, кліентаў заўсёды чакае бонус — бестэрміновая гарантыя на зробленае.

Напрыканцы Цімафей, заўважыўшы мой скепсіс, прапануе некалькі эксперыментаў. Спачатку спрабуе «дакрануцца» да майей рукі праз ішы прадмет, потым дэманструе навыкі «бескантактнага бою». Але нічога не спрацоўвае. Напрыканцы нават пачынаю трохі саромецца сваёй неадчувальнасці...

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@zviazda.by